ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Čj. UOOU-09633/18-35

ROZHODNUTÍ

Předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů jako odvolací orgán příslušný podle ustanovení § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodla podle ustanovení § 152 odst. 6 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, takto:

Rozklad účastníka řízení, společnosti XXXXXX, se sídlem XXXXXX, proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-09633/18-30 ze dne 26. června 2019, se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění

Na základě kontroly provedené Úřadem pro ochranu osobních údajů (dále jen "Úřad") u účastníka řízení, společnosti XXXXXX, se sídlem XXXXXX (dále jen "účastník řízení"), ukončené vydáním protokolu o kontrole čj. UOOU-08429/17-33 ze dne 26. června 2018 následně potvrzeným i v rámci řízení o námitkách, a to přípisem předsedkyně Úřadu čj. UOOU-08429/17-36 ze dne 27. září 2018, vydal Úřad rozhodnutí čj. UOOU-09633/18-20 ze dne 22. února 2019.

Rozhodnutím čj. UOOU-09633/18-20 ze dne 22. února 2019 bylo účastníkovi řízení, kromě podání zprávy inspektorce Úřadu a úhrady nákladů řízení, uloženo ve stanovené lhůtě provést specifikovaná nápravná opatření týkající se zpracování osobních údajů prováděných v rámci podnikatelské činnosti účastníka řízení.

Na základě rozkladu účastníka řízení však předsedkyně Úřadu vydala rozhodnutí čj. UOOU-09633/18-25 ze dne 10. května 2019, jímž bylo rozhodnutí čj. UOOU-09633/18-20 ze dne 22. února 2019 zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. Stalo se tak vzhledem k tomu, že odvolací orgán shledal uložená nápravná opatření jako chybně formulovaná. Následně bylo správním orgánem prvního stupně vydáno rozhodnutí čj. UOOU-09633/18-30 ze dne 26. června 2019 (dále jen "rozhodnutí"), jímž bylo

účastníkovi řízení, kromě podání zprávy inspektorce Úřadu a úhrady nákladů řízení, uloženo provést ve stanovené lhůtě tato nápravná opatření:

- I. Zajistit provedení výmazu osobních údajů subjektu údajů XXXXXXX, a to pro účely zpracování, k jejichž naplnění je třeba souhlas subjektu údajů.
- II. Zajistit právní tituly pro zpracování osobních údajů všech subjektů údajů, vůči kterým je účastník řízení v postavení správce osobních údajů, tedy tam, kde sám určil účel a prostředky zpracování, v souladu s čl. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále "obecné nařízení"). V případě, že takové zajištění nebude u některého subjektu údajů možné, potom provést výmaz osobních údajů takového subjektu údajů.
- III. Uzavřít zpracovatelskou smlouvu ve smyslu čl. 28 odst. 3 obecného nařízení s XXXXXX, jakožto s vázaným zástupcem ve smyslu § 15 zákona č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění, a dále se společností XXXXXX, tak, aby bylo zajištěno, že uvedení zpracovatelé, kteří pro účastníka řízení plní úkoly spojené se zpracováním osobních údajů, budou disponovat řádným právním titulem.

Proti rozhodnutí však účastník řízení podal řádný rozklad. V této souvislosti především vyjádřil nesouhlas se závěrem, podle něhož má být v postavení správce osobních údajů. Konkrétně uvedl, že pojišťovací zprostředkovatelé (vázaní zástupci) jsou ve smyslu příslušných zákonů samostatnými podnikateli. Sami tudíž oslovují potenciální klienty, tedy nabízí své zprostředkovatelské služby a jsou v postavení správce osobních údajů, jelikož zprostředkovatelská činnost představuje vlastní (vázaným zástupcem) stanovený účel zpracování osobních údajů. Proto musí mít souhlas subjektu údajů oni, nikoli účastník řízení. Zpracovatelem se vázaný zástupce stává až v okamžiku, kdy začne nabízet produkty a služby účastníka řízení, který se tak stává správcem. Ke zpracování však nedochází na základě souhlasu, ale z důvodu uzavírání smlouvy. V této fázi ale účastník řízení nemá zpracovávané osobní údaje k dispozici, ty se k němu dostávají až v momentě případného uzavření smlouvy mezi klientem a smluvním partnerem účastníka řízení. V okamžiku, kdy vázaný zástupce a klient začnou jednat o konkrétním produktu z portfolia účastníka řízení, je správcem smluvní partner účastníka řízení, jelikož ten stanoví účel zpracování. Účastník řízení pak je zpracovatelem a vázaný zástupce má postavení tzv. podzpracovatele, přičemž pro tato zpracování, jelikož se jedná o uzavírání konkrétní smlouvy, není nutný souhlas.

Dále účastník řízení zpochybnil závěry týkající se zpracovatelské smlouvy, a to vzhledem k tomu, že na základě smlouvy o obchodním zastoupení se interní předpisy účastníka řízení stávají součástí smluvních ujednání mezi účastníkem řízení a podřízenými pojišťovacími zprostředkovateli. I přesto účastník řízení uzavírá od listopadu 2018 samostatnou smlouvu o zpracování osobních údajů, jejíž koncept, jak uvedl, postoupil Úřadu. Formulář souhlasu se zpracováním osobních údajů použitý ze strany XXXXXX při získání osobních údajů stěžovatele nebyl formulářem užívaným samotným účastníkem řízení. Jelikož účastník řízení nedisponuje osobními údaji potenciálních klientů, nelze mu přičítat k tíži pochybení konkrétního podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele. Nicméně účastník řízení zavedl pro své spolupracovníky vzor formuláře souhlasu se zpracováním osobních údajů, který postoupil Úřadu.

Závěrem pak účastník řízení uvedl, že se správní orgán prvního stupně s pokyny uvedenými v rozhodnutí předsedkyně Úřadu čj. UOOU-09633/18-25 ze dne 10. května 2019 řádně nevypořádal. Rozhodnutí je tudíž nepřezkoumatelné a nevykonatelné, a proto účastník řízení navrhl jeho zrušení.

Odvolací orgán přezkoumal rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání a nejprve se zabýval argumentací účastníka řízení.

V této souvislosti pak především konstatoval, že účastník řízení v zásadě pouze zopakoval svoji obecnou argumentaci týkající se definičních znaků, na jejichž základě se určitému subjektu vymezuje postavení správce nebo zpracovatele, přičemž s touto argumentací se odvolací orgán již vypořádal v rámci odůvodnění svého rozhodnutí čj. UOOU-09633/18-25 ze dne 10. května 2019.

Přesto však opětovně uvádí, že správcem je podle definice uvedené v čl. 4 bodu 7 obecného nařízení jakýkoli subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů a zpracovatelem podle definice uvedené v čl. 4 bodu 8 obecného nařízení jakýkoli subjekt, který zpracovává osobní údaje pro správce. Plní-li tedy nějaký subjekt, zejména vázaný zástupce ve smyslu zákona č. 170/2018 Sb. jisté úkoly pro účastníka řízení spojené se zpracováním osobních údajů, je účastník řízení v postavení správce a subjekt, který pro něj plní úkoly spojené se zpracováním osobních údajů je v postavení zpracovatele. Účel zpracování je nutno považovat za určený prostřednictvím vymezení příslušných úkolů. To, v kterém okamžiku má správce k osobním údajům přístup, je v těchto souvislostech v zásadě nerozhodné, což je možno konstatovat i ohledně postavení vázaných zástupců, jakožto samostatných podnikatelů, resp. jiných obdobných subjektů. Samozřejmě není vyloučeno, že výše uvedené subjekty zapojené do předmětného zpracování osobních údajů budou zároveň ve vztahu k jinému zpracování osobních údajů v odlišném postavení. V této souvislosti však je nutno připomenout, že z praktického hlediska je vyloučeno, aby kdokoli nabízel zprostředkovatelské služby jako takové a tyto služby tudíž musí být určitým způsobem specifikovány. Pokud by pak na základě této specifikace bylo jednoznačně vyloučeno poskytování služeb účastníka řízení, resp. toto by bylo zjevně nereálné, bylo by nutno uznat, že pro tento případ účastník řízení není v postavení správce. Naopak, není-li poskytování služeb účastníka řízení zásadně vyloučeno, resp. tyto lze reálně zajistit, je nutno účastníka řízení pokládat za správce. Souhlas tedy musí v tomto druhém případě svědčit účastníkovi řízení. Dále nutno podotknout, že právní titul uvedený v čl. 6 odst. 1 písm. b) obecného nařízení je pro případ předsmluvních jednání aplikovatelný pouze tehdy, byla-li tato jednání zahájena na žádost subjektu údajů, a není-li tedy tato podmínka splněna, je nezbytné disponovat jiným právním titulem, představovaným zpravidla souhlasem subjektu údajů.

Účastník řízení pak je povinen vztah vůči zpracovatelům upravit v souladu s čl. 28 obecného nařízení, což samozřejmě je možné i prostřednictvím vztažení platnosti interních předpisů účastníka řízení na zpracovatele, tyto interní předpisy však musí obsahovat náležitosti předepsané ustanovením čl. 28 obecného nařízení. Účastník řízení také musí zajistit, aby nejen on sám, ale i zpracovatelé, kteří plní úkoly pro účastníka řízení spojené se zpracováním osobních údajů, disponovali řádným právním titulem, tedy především řádným souhlasem subjektu údajů. Nutno doplnit, že předložení konceptu smlouvy o zpracování osobních údajů a konceptu souhlasu subjektu údajů, je možno shledat pouze jako dílčí kroky ke splnění

předmětných opatření k nápravě. Tato totiž ukládají provést implementaci uložených opatření k nápravě vůči relevantním subjektům.

Co se týká nápravného opatření I. rozhodnutí, toto požaduje provést výmaz předmětných osobních údajů pouze pro účely zpracování, k jejichž naplnění je třeba souhlas subjektu údajů. Tato povinnost se tedy nevztahuje na povinnosti uložené zvláštními zákony. Odvolací orgán proto shledal, že správní orgán prvního stupně nápravné opatření I. rozhodnutí formuloval v souladu s pokyny uvedenými v rozhodnutí čj. UOOU-09633/18-25 ze dne 10. května 2019.

Co se týká nápravného opatření II. rozhodnutí, toto požaduje zajistit právní tituly pro zpracování osobních údajů všech subjektů údajů, vůči kterým je účastník řízení v postavení správce osobních údajů, tedy tam, kde sám určil účel a prostředky zpracování. Došlo tedy ke konkretizaci, jak byla požadována rozhodnutím čj. UOOU-09633/18-25 ze dne 10. května 2019. Odvolací orgán proto shledal, že správní orgán prvního stupně nápravné opatření II. rozhodnutí formuloval v souladu s předmětnými pokyny.

Co se týká nápravného opatření III. rozhodnutí, toto požaduje uzavřít příslušnou zpracovatelskou smlouvu se dvěma specifikovanými subjekty, jejichž postavení vůči účastníkovi řízení bylo v rámci předchozího řízení spolehlivě klasifikováno jako vztah zpracovatelů vůči správci. Došlo tedy ke konkretizaci, jak byla požadována rozhodnutím čj. UOOU-09633/18-25 ze dne 10. května 2019. Odvolací orgán proto shledal, že správní orgán prvního stupně nápravné opatření III. rozhodnutí formuloval v souladu s předmětnými pokyny.

Argumentaci účastníka řízení tedy odvolací orgán odmítl a po celkovém přezkoumání konstatuje, že v postupu správního orgánu prvního stupně neshledal žádná pochybení. Proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 24. září 2019

otisk úředního razítka

JUDr. Ivana Janů předsedkyně (podepsáno elektronicky)